

Sønderborgs kreds-ringriderfest

7., 8. og 9. juli 1912 holdt Sønderborg kreds-ringriderfest for 25. gang. I den anledning blev der udsendt et skrift, som havde C. Maibøll som forfatter og blev udgivet af J. Rasmussen, Sønderborg.

Festschriftets titelside

Som i alle bøger på den tid er der en side til tysk og en til dansk, til sammen er der et helt festskrift.

Alle rettigheder forbeholdes, og eftertryk, også i udtog, er forbudt. Alligevel kan vi bringe et uddrag, fordi Susanne Mikkelsen, Ulkebøl, fandt et eksemplar af festskriftet imellem sine forældres papirer. Dette er kommet i vor besiddelse, og herfra kan vi citere:

Ringridningen har sit udspring i middelalderens ridderkampe. Hvornår denne idræt har fået hjemsted i Nordslesvig, kan ikke siges med sikkerhed, men det kan fastslås, at ved det nittende århundredes begyndelse var der i flere byer og sogne ringriderforeninger, som

havde bestået i lang tid og hvert år holdt deres fester.

På Als, Sundeved og vel også i andre egne af Nordslesvig fandt der i det forløbne århundrede ofte ringriderfester sted. I Sønderborg oprettedes i 1877 et Ringrider-Corps, som bestod indtil 1886. Eduard Holst var formand, og foreningen holdt først sine fester på den gamle militær-eksercerplads på Ladegårdens mark. I 1885 og 1886 ved Kurhuset. I 1887 var der ikke nogen fest i Sønderborg.

Året 1888 bragte den første kreds-ringriderfest i Sønderborg. Ridebetingelserne er de samme som altid: ringen bør tages i rask galop og hesten må holdes i galop til den hvide pæl, som findes ved enden af ridebanen og så videre.

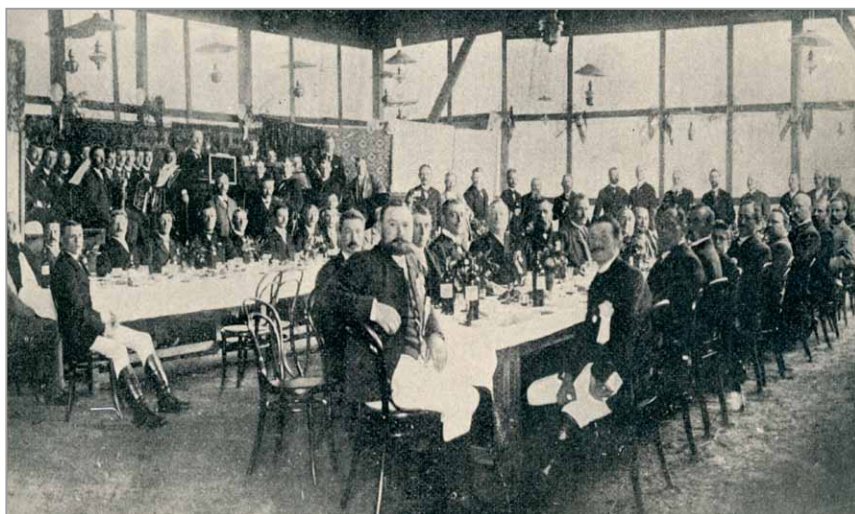
Kreds-Ringriderfestens første festtog gennem byen 1888

Den første fest fandt sted 22. og 24. juli 1888, og komiteen havde held med sig: Der meldte sig over hundrede ryttere, og præmiernes antal måtte forøges fra fem til tolv.

Efter 45 omgange proklameredes H. Magnus af Vollerup med 17 ringe til dagens konge. Efter endt ridning ledsagedes kongen til hans kvarter, en skik som man senere er kommet bort fra. I den første kreds-ringriderfest deltog der i alt 282 ryttere, der var mødt henved 9000 deltagere, og der opnåedes en indtægt på 2500 Mark. Adgangstegnene for voksne kostede 20 pfenning og 10 pfenning for børn. Af overskuddet modtog Sygehusforeningen 400 Mark og 173 Mark henlagdes til et reservefond.

I 1889 førtes hundreder af gæster til Sønderborg, og de så kampene udfægtedes i seks ridebaner mod fem i 1888. I 1890 led ringriderfesten under det ubestandige vejr, men i 1891 var der for første gang over 10.000 tilskuere. I den femte fest 1892 var over 15.000 personer, og på hovedfestdagen kæmpede 114 ryttere i de seks ridebaner om de værdifulde gevinster. Overskuddet på 500 Mark tilfaldt i det år for første gang fonden til fordel for et hjem for gamle mænd.

De fem første fester samledes i alt 1031 ryttere, og festpladsen havde været besøgt af 50.000 personer.

Festfrokosten 1897

Den tiende fest i 1897 havde et udmærket forløb, og forfatteren Hermann Hejberg fra Slesvig var mødt for at levere en skildring af den store nordiske folkefest.

Småbanen på Als, som nu også blev en god støtte for festen, havde i de tre dage en indtægt på 2449,95 Mark på personbefordringen. Banen havde dengang en månedlig indtægt af henved 12.000 Mark.

I de senere år havde de yngre og yngste ryttere taget næsten alle præmier, og derfor blev der til den trettende fest indført præmier for ryttere over 30 år. Den femtende fest havde Hans Clausen, Ulkebøl, som for første gang deltog i ridningen, som vinder af to smukke sejre. Før den attende fest var den gamle festplads undergået en større forandring, da den nye Adalbertgade (Helgolandsgade) blev anlagt. I 1908 var det den sidste fest på den gamle plads, og i 1909 blev den nye festplads med den smukke festhal ved Kejser Vilhelm-Alleen (Kongevejen) indviet. Der var omtrent 10 tønder land, som byen havde overladt til foreningen til fri afbenyttelse.

I 1910 fik byen til kreds-ringriderfesten besøg af henved 40.000 personer, og de ægte indianere gav festtoget en smag af det vilde vesten. Den 24. fest bragte en flyvning, som varede 41 minutter, takket være en overingeniør ved marinen ved navn Loew, der i lang tid havde været indehaver af en verdensrekord for flyvning med pas-

sager over havet. I 1911 tog et berliner-firma et kinematografisk billede af festtoget og livet på festpladsen, og det bragte Sønderborgs navn vidt omkring i verden.

Den 25. kreds-ringriderfest fik at udmærket forløb med over 45.000 besøgende.

Bogen slutter med at kreds-ringriderfesten har udviklet sig fra en lille begyndelse til en stor og folkelig foranstaltning. Den imødeses med stor interesse helt til Kiel og på de danske øer. Det siges med rette, at kreds-ringriderfesten i Sønderborg er den største folkelige rytterfest indenfor Tysklands grænser.

Nu er der gået mere end 100 år, og ringriderfesten kendes i dag stadig, som den blev organisatorisk stiftet i 1888. Med deltagelse af op mod 500 heste og ryttere og omkring 40.000 besøgende er begivenheden landsdelens største rytter- og folkefest.

En af festens højdepunkter er mandagens herrefrokost med deltagelse af godt 1400 mænd. I år blev Ringriderfesten udvidet med også at omfatte en damefrokost, og ansvaret for den nye aktivitet blev placeret i en damefrokost-komite, hvis formand var en kvinde.

Det er første gang siden 1888, at en kvinde får sæde i hovedkomiteen, men hun får ikke adgang til herrefrokosten.

Jette Westphal, Ulkebøl

Indehavere af medaljen for 20 års medvirken 1912 C. Möller, Cathrinelund, Hans Höi, Vollerup, og Andreas Möller, Sønderborg